

**UCHWAŁA NR XXXIII/.../21
RADY GMINY BIAŁOPOLE**

z dnia 29 grudnia 2021 r.

**w sprawie uchwalenia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Białopole na 2022 rok.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372), art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 z późn. zm.) Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1.

Uchwała się Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Białopole na 2022 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Białopole.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2022 r.

Załącznik do Uchwały
Nr XXXIII/167/21
z dnia 29 grudnia 2021 r.
Rady Gminy Białopole

**Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
w Gminie Białopole
na rok 2022**

Białopole, grudzień 2021

WSTĘP

Zgodnie z raportem Światowej Organizacji Zdrowia pt. „Zagrożenia dla zdrowia światowego. Śmiertelność i obciążenie chorobami powodowane wybranymi najpoważniejszymi zagrożeniami” (wydanie z 2009 roku) alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, odpowiedzialny jest za ponad 60 rodzajów chorób i urazów.

Wśród problemów społecznych w Polsce te związane z alkoholem są najtrudniejszymi do rozwiązania. Wynika to głównie z ich rozmiarów, złożoności, a także kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualne, ale także całe społeczeństwo.

Alkohol jako produkt jest legalnym towarem rynkowym, ale ponieważ powoduje określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne jest przedmiotem zainteresowania ustawodawcy, który poprzez stosowne regulacje prawne stara się ograniczać rozmiary tych szkód oraz przeciwdziałać ich powstawaniu. W przypadku alkoholu potrzeba prawnego uregulowania, czyli interwencji „zewnętrznej” za pomocą prawa, wynika również z braku możliwości rozwiązania tych problemów za pośrednictwem innych środków.¹

Rozmiary problemów związanych z alkoholem to również wysokie koszty społeczne i ekonomiczne, jakie ponoszą budżety państw. Koszty te szacowane są przez Światową Organizację Zdrowia na poziomie 1,3 % PKB, tj. w przypadku Polski ok. 17,5 mld. zł corocznie. Z przyczyn pośrednio lub bezpośrednio związanych z nadużywaniem alkoholu, umiera na całym świecie 2,3 mln osób. Osoby nadużywające alkoholu stanowią około 20% pacjentów ostrych dyżurów. Nadużywanie alkoholu to nie tylko szkody zdrowotne, ale także społeczne, takie jak: naruszenie zasad bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Problem uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat konsekwencji nadużywania środków psychoaktywnych stale utrzymuje tendencję wzrostową.

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorzządy gmin art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372), a zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119).

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymania się od spożywania alkoholu;
- działalność wychowawczą i informacyjną;
- ograniczanie dostępności alkoholu;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie.

Program zawiera również zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i terapii narkomanii, zawarte w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.).

Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii wykonywane są przez odpowiednie instytucje i osoby, a w szczególności we współpracy z placówkami oświatowymi w celu kształtowania polityki społecznej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, poprzez:

---

¹ „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Praktyczne wskazówki dla samorządów” K. Łukowska, K. Okulicz-Kozaryn s. 10

- działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych;
- nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii;

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień w Gminie Białopole opiera się na systemowości i konsekwentnym wdrażaniu działań profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z różnymi instytucjami prowadzącymi działania w tym zakresie. Działania te odzwierciedla niniejszy Program, który w sposób kompleksowy podejmuje problemy z obszaru uzależnień od napojów alkoholowych i środków psychoaktywnych oraz przemocy związanej z uzależnieniem.

Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały wskazówki wynikające z „Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”. Wykorzystano również publikację Krajowego Biura ds. Zapobiegania Narkomanii pn. „Zasady tworzenia Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomanii”.

DZIAŁ I. PODSTAWY PRAWNE

Obowiązek corocznego uchwalania niniejszego Programu wynika wprost z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119). Obowiązek ten wynika także z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.) oraz Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Białopole na lata 2017 – 2025 oraz Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 - 2025

DZIAŁ II. DIAGNOZA

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białopolu we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Białopolu, Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Białopolu, Komisariatem Policji, Punktem Informacyjno-Konsultacyjnym w Białopolu zdiagnozowała podstawowe problemy społeczne związane z bezrobociem, nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniem od hazardu, przemocą w rodzinie oraz występującej w środowisku szkolnym cyberprzemocą, a także postawami społecznymi wobec powyższych zjawisk.

Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych zostały pozyskane we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktem Informacyjno-Konsultacyjnym, Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej oraz Policją.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w latach 2020-2021 udzielał pomocy, w tym w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie:

	2020 r.		2021 r. (do 30.IX)	
	Ogółem	w tym, w ramach zespołu interdyscyplinarnego	Ogółem	w tym, w ramach zespołu interdyscyplinarnego
Liczba rodzin ogółem	58		50	
Rodziny, które zostały objęte pracą socjalną z powodu problemów uzależnień:				
Alkoholizm/ nadużywanie alkoholu - liczba rodzin / liczba osób	12/36	7/20	14/56	9/31
Narkomania - liczba rodzin / liczba osób	0/0	0/0	0/0	0/0

Do przygotowania diagnozy problemów i potrzeb społecznych w gminie wykorzystano:

- dane statystyczne z Komisariatu Policji w Żmudzi:

ROK	Liczba interwencji w stosunku do osób spożywających alkohol w miejscach publicznych	Prowadzenie pojazdów w stanie nietrzeźwości/ stan po spożyciu (liczba zatrzymanych kierowców)	Liczba wypadków z udziałem kierowców pod wpływem alkoholu	Liczba zatrzymań związanych z narkotykami (posiadanie i prowadzenie pojazdów pod wpływem środków odurzających)	Liczba interwencji dotyczących przemocy w rodzinie (znęcanie fizyczne lub psychiczne)
2020	7	26	0	1	3
2021 (do 30.IX)	5	15	0	0	4

- dane statystyczne z Niepublicznego Zakład Opieki Zdrowotnej:

ROK	Liczba pacjentów ogółem	Liczba porad ogółem	Liczba pacjentów, u których występują problemy alkoholowe	Liczba dzieci z rozpoznaniem zespołem FAS
2020	2375	6210	81	6
2021 (do 30.IX)	Brak otrzymanych danych	Brak otrzymanych danych	Brak otrzymanych danych	Brak otrzymanych danych

- dane statystyczne z Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego:

ROK	Liczba osób ogółem	Liczba porad ogółem	Liczba osób uzależnionych/nadużywających alkoholu
2020	4	2	2
2021 (do 30.IX)	2	1	1

- dane statystyczne z Urzędu Gminy:

ROK	Liczba punktów sprzedaży alkoholów:			w tym liczba punktów przeznaczony do spożycia alkoholu poza miejscem sprzedaży	w tym liczba punktów przeznaczony do spożycia alkoholu w miejscu sprzedaży	Liczba wydanych opinii przez GKRPA
	do 4,5%	od 4,5% do 18%	powyżej 18%			
2020	8	8	6	8	1	-
2021 (do 30.IX)	7	7	5	7	1	-

- dane statystyczne z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

ROK	Liczba osób skierowanych na przymusowe leczenie	W tym liczba osób, które dobrowolnie poddały się leczeniu	W tym liczba osób skierowanych do Sądu na przymusowe leczenie	W tym liczba osób, co do których zostało umorzono postępowanie
2020	2	-	1	1
2021 (do 30.IX)	1	-	1	-

- Według danych Publicznej Szkoły Podstawowej w Białopolu wraz ze Szkołą Filialną w Strzelcach:

Liczba dzieci korzystających z placówek szkolnych w roku szkolnym 2020/2021 r. na terenie gminy wynosi: 22 – w punktach przedszkolnych, 36 – w oddziałach przedszkolnych, 211 – w szkołach podstawowych.

Liczba dzieci korzystających z placówek szkolnych w roku szkolnym 2021/2022 r. na terenie gminy wynosi: 25 – w punktach przedszkolnych, 37 – w oddziałach przedszkolnych, 183 – w szkołach podstawowych.

Podsumowanie realizacji Programów Profilaktycznych i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Białopole za 2021 rok.

W czerwcu 2021 r., a kolejno w październiku 2021 r. zrealizowano kolejne edycje programów profilaktycznych, które z powodu pandemii nie mogły się odbyć w roku ubiegłym. Programy zostały zrealizowane wśród uczniów klasa V, VI, VII i VIII Publicznej Szkoły Podstawowej w Białopolu, programem objęto 115 uczniów. Projekt zakładał również

edukację dorosłych, ale w związku z obostrzeniami pandemicznymi nie zorganizowano zajęć dla rodziców i nauczycieli. W klasie piątej wdrożono program „Radość bez alkoholu”, w klasie szóstej „Nie piję i nie biorę”, w klasie siódmej „Narkotyki - pułapka uzależnienia”, a w klasie ósmej „Nie daje się wypalić, czyli prawda i mity o dopalaczach”. Każda z klas w cyklu czteroletnim przechodzi wszystkie etapy programu. Projekt podlega ewaluacji w formie anonimowej ankiety, która przeprowadzana jest rok rocznie, celem jest obserwacja czy prowadzone działania profilaktyczne przynoszą zaplanowane efekty w dłuższej perspektywie. Z zestawienia wyników ankiet przeprowadzonych wśród uczniów wynika, że profilaktyka prowadzona w postaci cyklicznych programów przynosi efekty, odnotowano jedynie incydentalne przypadki eksperymentowania z używkami.

W ramach współpracy z Publiczną Szkołą Podstawową w Białopolu zorganizowano projekt profilaktyczny pod hasłem „Stop uzależnieniom! Razem wygrywamy zdrowie”, który realizowano w okresie od stycznia do grudnia 2021, programem objęto 83 uczniów z klas VI-VIII. W ramach projektu przeprowadzono cykl zajęć profilaktycznych w kl. VI-VIII pod hasłem „Wpływ uzależnień na życie człowieka”, uczniowie przygotowywali przedstawienie teatralne poruszające ważny problem picia alkoholu w rodzinie, konkurs plastyczny „Młodość bez uzależnień” połączony z wystawą prac, wyświetlono dla uczniów filmy profilaktyczne, zorganizowano konkurs na koszulkę z logo propagującym zdrowy styl życia „Baw się z nami- nie z nałogami” i konkurs poetycki „Nie pal i nie pij przy mnie, proszę”, dzieci przygotowywały ulotki informacyjne pod hasłem: „Żyj zdrowo”. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białopolu poniosła pełne koszty realizacji projektu. Założeniem projektu było zaangażowanie dzieci do czynnego udziału w zajęciach, zabawach, warsztatach, konkursach, przedstawieniach zmierzających do budowania pozytywnego obrazu siebie, podniesienia poczucia własnej wartości, dobrego samopoczucia, szanowania własnych zainteresowań i rozwijania ich. Ponadto wprowadzono uczniów w świat wartości estetycznych i rozwijano ich umiejętności wypowiedzenia się poprzez poezję, małe formy teatralne oraz sztuki plastyczne. Uczniowie mieli możliwość pokazania swoich zdolności plastycznych, aktorskich i poetyckich, podczas konkursów zorganizowanych na terenie szkoły. Podjęte działania doprowadziły do korekty zaburzonych zachowań u dzieci, poznania profilaktyki uzależnień.

Ponadto przeprowadzono w październiku 2021 r. szkolenie dla właścicieli oraz personelu punktów sprzedaży alkoholu z terenu Gminy Białopole.

W grudniu 2021 zostały przeprowadzone programy profilaktyczne z przeznaczeniem dla uczniów szkół z naszego terenu w formie spektakli teatralnych dla klas I-III, IV-VI, VII-VIII. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białopolu poniosła pełne koszty realizacji zadania.

Komisja zorganizowała również konkursy profilaktyczne plastyczne pt. „Nie Nałogom - tak dla pasji” adresowane do uczniów szkół z terenu naszej gminy oraz dla uczniów szkół czynnie biorących udział w zawodach sportowych. W Konkursie wzięło udział 81 uczniów. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białopolu poniosła pełne koszty realizacji zadania.

Komisja podniosła kwalifikacje członka komisji poprzez jego udział w szkoleniu „Funkcjonowanie GKRPA w praktyce”.

DZIAŁ III. WNIOSKI ORAZ REKOMENDACJE PŁYNĄCE Z PRZEPROWADZENIA I DIAGNOZY PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH WŚRÓD DZIECI, UCZNIÓW I MŁODZIEŻY, DOROSŁYCH W GMINE BIAŁPOLE

W wyniku przeprowadzonych analiz wśród dzieci, młodzieży i dorosłych zauważono kilka najbardziej istotnych problemów dotyczących uzależnień od alkoholu i substancji psychoaktywnych. Do najważniejszych należą:

- występujące zagrożenie związane z nadużywaniem alkoholu wśród osób dorosłych powodujące szkody zdrowotne oraz zaburzenia życia rodzinnego, co prowadzi do zjawiska przemocy domowej,

- picie alkoholu przez dzieci i młodzież oraz brak odpowiednich form spędzania wolnego czasu, a także niska świadomość społeczna dotycząca zagrożeń związanych z uzależnieniami,
- dostępność alkoholu oraz przypadki naruszenia prawa z tym związane,
- zbyt mała wiedza młodzieży na temat instytucji udzielających wsparcia osobom uzależnionym.

DZIAŁ IV. ADRESACI PROGRAMU

Działania podejmowane przez gminne instytucje w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących uzależnień są zaadresowane do wszystkich mieszkańców, nie tylko do tych, którzy piją alkohol i nadużywają środków odurzających. Udzielenie pomocy dzieciom z rodzin z problemami jest zadaniem priorytetowym. Działania podjęte w zakresie zmniejszenia zjawiska występowania alkoholizmu i narkomanii są wielowymiarowe i długofalowe. Oczekiwanie efektów w krótkich ramach czasowych jest nierealne. Uznano, że realizacja różnych działań połączonych, zintegrowanych, skierowanych na cały system rodziny będzie najefektywniejszą formą pomocy, dlatego opracowany został jeden program dla uzależnionych od alkoholu i przeciwdziałania narkomanii.

Adresatami programu są w szczególności:

- osoby uzależnione od alkoholu i środków psychoaktywnych oraz osoby nadmiernie pijące,
- rodziny, w tym osoby współuzależnione oraz najbliższe otoczenie osób z problemem uzależnień,
- dzieci i młodzież szkolna,
- uczniowie, którzy wykazują pierwsze symptomy problemów (upijają się, eksperymentują z narkotykami),
- podmioty prowadzące działania kształtujące postawy abstynencji (kluby, placówki),
- osoby pracujące w obszarze profilaktyki przeciwdziałania uzależnieniom i ochrony przed przemocą,
- sprzedawcy napojów alkoholowych.

DZIAŁ V. REALIZATORZY I WSPÓLREALIZATORZY PROGRAMU

Za realizację programu odpowiedzialny jest Wójt Gminy Białopole, a współrealizatorami zadań pozostają również:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Placówki oświatowe z terenu gminy Białopole,
- Punkt Informacyjno- Konsultacyjny w Białopolu,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia,
- Komisariat Policji w Żmudzi,
- Gminny Ośrodek Kultury w Białopolu,
- NZOZ w Białopolu,
- Organy wymiaru sprawiedliwości.

DZIAŁ VI. ZASOBY PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH PROGRAM

Warunkiem prawidłowej realizacji zadań określonych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest wskazanie aktualnie dostępnych w gminie zasobów i ich deficytów. Mocną stroną organizacji działających w obszarze profilaktyki uzależnień są:

- Prowadzenie przez samorząd działań zapobiegających uzależnieniom,
- Dobra współpraca instytucji zajmujących się problematyką uzależnień,

- Prowadzenie działań profilaktycznych przez instytucje działające na terenie gminy np. szkoły, stowarzyszenia, NZOZ w Białopolu, Gminny Ośrodek Kultury.
- Organizowanie dzieciom i młodzieży różnorodnych form spędzania wolnego czasu np. zakup sprzętu sportowego do klubów.

Obszarami wymagającymi doskonalenia są natomiast:

- Niska świadomość społeczna i zaangażowanie otoczenia w realizowanie gminnej polityki społecznej w zakresie zapobiegania uzależnieniom,
- Brak dostatecznej wiedzy niektórych podmiotów uczestniczących w realizacji program w zakresie skutecznych strategii rozwiązywania problemów dotyczących uzależnień,
- Niedostateczna liczba młodzieżowych liderów krzewiących idee.
- Deficyt instytucji, placówek i miejsc przeznaczonych dla młodzieży do spędzania wolnego czasu,
- Utrudniony dostęp do infrastruktury kulturalno-rozrywkowej oraz nieatrakcyjna oferta programowa.

Szansą na poprawę wskazanej sytuacji są:

- Programy pomocowe oferowane w ramach struktur krajowych i Unii Europejskiej skierowane na problemy uzależnień.
- Wdrożenie przez instytucje działające na terenie gminy rekomendowanych programów profilaktycznych i pomocowych.
- Zidentyfikowanie działań i zaangażowanie różnych podmiotów działających na terenie naszej gminy w działania profilaktyczne oraz podnoszenie świadomości szkód wynikających z uzależnień.

DZIAŁ VII. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Cel główny

Celem głównym Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Białopole oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rewalidacyjnych.

Cele szczegółowe Programu:

- wspieranie działań edukacyjnych w zakresie szkodliwości nadmiernego spożycia alkoholu i zagrożeniach związanych z chorobą alkoholową;
- promowanie abstynencji i postaw trzeźwościowych jako stylu życia bez używania alkoholu oraz wspieranie działań ograniczających dostępność do alkoholu;
- prowadzenie edukacji w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz udzielanie pomocy jej ofiarom;
- wspieranie procesu wychodzenia z uzależnienia od alkoholu oraz prowadzenie działań na rzecz osób będących w stanie nietrzeźwości;
- wspieranie oddziaływań umożliwiających integrację osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin;
- wspieranie dostępu do działań terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób zagrożonych, używających i uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin;
- wspieranie działań mających na celu motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego;
- wspieranie podnoszenia kwalifikacji pracowników GOPS, GKRPA, nauczycieli, sprzedawców alkoholu.

DZIAŁ VIII. ZADANIA

Do osiągnięcia celu głównego programu przewiduje się realizację zadań i celów szczegółowych wyznaczonych w art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz prowadzenie działań wynikających z potrzeb i możliwości ujawnionych w analizie problemów lokalnych. Zadania ujęte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Białopole na rok 2022 są kontynuacją działań realizowanych w tym zakresie od kilku lat. Rozszerzenie katalogu zaplanowanych zadań wynika ze specyfiki problemu jakim są uzależnienia, jak również sięganie młodych ludzi po alkohol i środki psychoaktywne.

Poniższe zadania są zgodnie z rekomendacjami na rok 2022 i dotyczą realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:

- Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.
- Udzielenie rodzinom, w których występują problemy uzależnienia od narkotyków i alkoholu pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, a także działań na rzecz dożywiania dzieci.
- Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnienia od narkotyków i alkoholu.
- Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w artykule 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Obszar 1 - Promocja zdrowia, edukacja zdrowotna i kształcenie kadr

Zadania	Wskaźniki
1. Wspieranie realizacji działań promujących zdrowy styl życia oraz abstynencję.	liczba realizowanych działań liczba osób uczestniczących w działaniach
2. Edukacja dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu i brania narkotyków przez dzieci i młodzież.	liczba osób uczestniczących w działaniach
3. Realizacja programów edukacyjnych w zakresie radzenia sobie z emocjami i z zachowaniami agresywnymi oraz budowania relacji interpersonalnych i rozwiązywania konfliktów.	liczba realizowanych programów liczba osób uczestniczących w programach.
4. Wspieranie kształcenia i doskonalenia zawodowego pracowników zajmujących się działaniami profilaktycznymi na terenie gminy poprzez ich udział w szkoleniach, kursach.	liczba realizowanych szkoleń liczba pracowników, którzy skorzystali ze wsparcia, kształcenia i doskonalenia zawodowego
5. Diagnozowanie i badania zjawisk związanych z używaniem alkoholu i braniem narkotyków.	liczba przeprowadzonych diagnoz i badań.

Obszar 2 - Profilaktyka uniwersalna, profilaktyka selektywna, profilaktyka wskazująca

Zadania	Wskaźniki
1. Realizacja dla dzieci i młodzieży programów profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem programów z systemu rekomendacji.	liczba realizowanych programów ogółem
2. Realizacja działań profilaktycznych w okresie wycieczek dzieci i młodzieży	liczba realizowanych działań liczba osób uczestniczących w działaniach.
3. Realizacja działań profilaktycznych	liczba realizowanych programów z systemu rekomendacji;
4. Realizacja działań profilaktycznych dla dzieci, młodzieży lub osób dorosłych uwzględniających aktywność rekreacyjno-sportową	liczba osób uczestniczących w programach.
5. Realizacja przedsięwzięć profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu, skierowanych do dzieci i młodzieży, na różnych poziomach edukacji	liczba realizowanych przedsięwzięć; liczba osób uczestniczących w przedsięwzięciach.
6. Udzielanie pomocy i wsparcia rodzicom, których dzieci są zagrożone problemem alkoholowym lub upijają się, biorą narkotyki	liczba realizowanych działań liczba osób uczestniczących w działaniu
7. Realizowanie zorganizowanych zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin w świetlicach wiejskich, klubach, ośrodkach socjoterapeutycznych, placówkach wsparcia.	liczba realizowanych przedsięwzięć; liczba osób uczestniczących w przedsięwzięciach.
8. Informowanie o dostępności usług terapeutycznych i pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu i innych substancji uzależniających oraz zagrożeniu uzależnieniami behawioralnymi (hazard, Internet).	Liczba zrealizowanych działań
9. Profilaktyka zachowań ryzykownych i promocja zdrowia – udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych, skierowanych do różnych grup odbiorców (konferencje, szkolenia, warsztaty, eventy); wykonanie i zakup materiałów profilaktycznych: prasa i książki specjalistyczne, broszury, plakaty, druki ulotne, nagrody w konkursach i zawodach oraz inne materiały informacyjne, edukacyjne i promocyjne dziennego i oświatowych oraz innych środowiskach młodzieżowych.	Liczba zrealizowanych działań
10. Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez rodziny, dzieci i młodzież: finansowanie zajęć, imprez i projektów realizowanych przez organizacje sportowe oraz placówki i instytucje. Organizowanie imprez i programów sportowo-rekreacyjnych, wspieranie rozwoju młodych talentów, realizacja lokalnych programów, projektów i kampanii skierowanych do rodzin, młodzieży i dzieci	Liczba zrealizowanych działań

Obszar 3 - Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa

Zadania	Wskaźniki
1. Zwiększanie dostępności świadczeń w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu i narkomanii	liczba realizowanych działań liczba osób uczestniczących w działaniach.
2. Realizacja działań wspierających proces zdrowienia osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków	
3. Realizacja działań dla osób z problemem alkoholowym mających na celu motywowanie do utrzymywania trzeźwości i abstynencji od narkotyków	
4. Udzielanie pomocy osobom uzależnionym i zagrożonym uzależnieniem od alkoholu i narkotyków.	
5. Realizacja działań pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób z syndromem Dorosłych Dzieci Alkoholików.	
6. Prowadzenie działań mających na celu zwiększenie dostępności pomocy dla dzieci z Syndromem Alkoholowego Zespołu Płodowego (FASD) oraz ich rodzin	
7. Tworzenie warunków do pracy i prowadzenie Punktu Informacyjno- Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii oraz osób dotkniętych przemocą domową. Udzielanie osobom uzależnionym i ich rodzinom konsultacji oraz porad terapeuty.	liczba osób objętych działaniami, liczba udzielonych porad, informacji, konsultacji itp.

Obszar 4 - Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.

Zadania	Wskaźniki
1. Wspomaganie rzeczowe podmiotów realizujących zadania Programu	liczba podmiotów wspartych rzeczowo przy realizacji zadań;
2. Wspomaganie działań w zakresie modernizacji i doposażenia obiektów sportowych, na których prowadzone będą zajęcia informacyjno-edukacyjne połączone z rozwojem fizycznym dzieci i młodzieży.	liczba udzielonych rekomendacji; liczba zmodernizowanych /doposażonych obiektów sportowych oraz prowadzonych zajęć
3. Wspomaganie działań ukierunkowanych na edukację, profilaktykę, trzeźwienie i terapię osób z problemem alkoholowym oraz członków ich rodzin i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	informacyjno-edukacyjnych; liczba osób z problemem alkoholowym, nadużywających alkoholu oraz członków ich rodzin objętych pomocą Poradni oraz liczba udzielonych porad

4. Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, realizujących programy profilaktyczne o charakterze uniwersalnym (dla wszystkich) i selektywnym (dla grup zwiększonego ryzyka) w świetlicach, ośrodkach, klubach młodzieżowych i innych miejscach organizujących wolny czas dzieci i młodzieży w ich środowisku lokalnym oraz podczas wyjazdów.	Liczba organizacji, którym udzielono wsparcia
5. Wdrażanie projektów profilaktyczno-interwencyjnych, skierowanych do osób eksperymentujących z różnymi środkami psychoaktywnymi i uzależnionych (profilaktyka wskazująca i programy redukcji szkód). Przeciwdziałanie narkomanii poprzez realizację projektów profilaktycznych przeznaczonych dla wszystkich oraz korekcyjno-pomocowych skierowanych do osób eksperymentujących z narkotykami i uzależnionych.	Liczba wdrożonych programów, liczba uczestników programu
6. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie różnych form działań pomocowych poza terapią, których odbiorcami są osoby uzależnione i ich rodziny.	Liczba realizowanych działań
7. Prowadzenie edukacji publicznej w obszarze profilaktyki i zachowań ryzykownych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i promocji zdrowego stylu życia poprzez organizację kampanii społecznych i innych wydarzeń lokalnych skierowanych do ogółu mieszkańców Białopola lub wybranej grupy docelowej. Organizowanie warsztatów, zwiększających kompetencje osób pracujących w obszarze profilaktyki i terapii oraz prowadzenie szkoleń adresowanych do wybranych grup odbiorców, mających na celu minimalizowanie szkód społecznych wynikających z używania substancji psychoaktywnych.	Liczba uczestników warsztatów, liczba kampanii społecznych

Obszar 5 – Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zadania / Działania	Wskaźniki
1. Przyjmowanie zawiadomień o naruszeniu art. 13 ¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i kierowanie ich do zaopiniowania przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białopolu	liczba zawiadomień dotyczących naruszenia art. 13 ¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zaopiniowanych przez
2. Podejmowanie działań zmierzających do wszczęcia postępowania, w związku z naruszeniem art. 13 ¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	Komisję; liczba podjętych działań zmierzających do wszczęcia postępowania w związku z naruszeniem art. 13 ¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
3. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	liczba orzeczeń sądowych uwzględniających wnioski Komisji, w zakresie naruszenia art. 13 ¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i

	przeciwdziałaniu alkoholizmowi
4.Prowadzenie postępowania o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego wobec osób nadużywających alkoholu oraz motywowanie ich do podjęcia leczenia odwykowego	liczba wniosków; liczba posiedzeń; liczba skierowań do biegłych; liczba opinii uzyskanych od biegłych; liczba wniosków kierowanych do sądu; liczba osób, które stawily się na posiedzenie.
5.Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności z uchwałami Rady Gminy Białopole i ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przeprowadzanie wizji lokalnych	liczba posiedzeń zespołów; ilość rozpatrzonych wniosków; liczba przeprowadzonych wizji lokalnych
6.Przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, rozpatrywanie informacji, wniosków i skarg dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych, prowadzenie edukacji(szkolenia sprzedawców) punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad sprzedaży alkoholu.	liczba przeprowadzonych kontroli; liczba przeprowadzonych interwencji
7. Organizacja konkursów profilaktycznych.	liczba konkursów; liczba uczestników konkursów
8. Udział w szkoleniach i konferencjach	liczba szkoleń; liczba uczestników szkoleń
9.Opiniowanie i zlecenie do realizacji działania związane z rozwiązywaniem problemów uzależnień na terenie Gminy Białopole	liczba opinii lub działań
10. Zabezpieczenie bazy lokalowej i materialnej dla Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	
11. Prenumerata i zakup niezbędnej literatury fachowej.	Ilość zakupionej literatury
12.Finansowanie szkoleń w zakresie wdrażania nowych programów profilaktycznych terapeutycznych osobom zajmującym się realizacją programów profilaktycznych.	Liczba szkoleń

DZIAŁ IX. MONITORING I EWALUACJA

Monitorowanie sytuacji występujących zagrożeń w środowisku lokalnym jest podstawą do właściwego rozeznania skali problemu uzależnień w gminie Białopole, a w konsekwencji do planowania działań profilaktycznych adekwatnie do potrzeb. Monitorowanie stanu tych problemów będzie odbywało się we współpracy z realizatorami programu. Wyżej wymieniony monitoring będzie przeprowadzony poprzez:

- zbieranie danych szacunkowych, statystycznych, ankietowych,
- analizę uzyskanych danych,

- wymianę informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi założenia Programu na terenie gminy Białopole,
- prowadzenie działań mających na celu ocenę rodzaju i stopnia zagrożenia uzależnieniami, a także monitorujących skuteczność realizowanych programów profilaktycznych,
- gromadzenie i analiza danych na temat problemu alkoholowego w gminie oraz porównywanie ich z danymi krajowymi;
- opracowanie wniosków oraz priorytetów na dalsze lata.

Ewaluacja programu oznacza systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu określenia efektywności poszczególnych działań, szczególnie po ich zakończeniu. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań, głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników, ocenianych w miarę potrzeb. Ewaluacja będzie miała ponadto charakter praktyczny - dane będą analizowane, celem dostarczania wniosków i rekomendacji praktycznie użytecznych dla lokalnych władz, jak również dla osób zawodowo, społecznie zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii, a także przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Ewaluacja pozwoli również na uściślenie współpracy wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację Programu.

DZIAŁ X. ZASADY FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe budżetu gminy.

DZIAŁ XI. ZASADY DOTYCZĄCE WYDATKOWANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH PROGRAMU ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Wnioski na realizację stosownych zadań wynikających z programu należy składać w formie pisemnej do Urzędu Gminy. Wójt zatwierdza wnioski do realizacji po opinii GKRPA związanych z celowością wniosku i jego zgodnością merytoryczną z programem.

DZIAŁ XII. ZASADY WYNAGRADZANIA I POKRYWANIA INNYCH KOSZTÓW CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Za pracę obejmującą zakres działań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi członkowie GKRPA otrzymują wynagrodzenie zgodnie z załącznikiem Nr 1 do programu.

**Zasady wynagradzania i pokrywania innych kosztów związanych z pracą członków
Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok**

1.	Wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji	W wysokości trzy i pół krotności diety całodobowej przysługującej pracownikowi z tytułu podróży służbowych na obszarze kraju.
2.	Wynagrodzenie za udział w innych pracach Komisji. Członek komisji otrzymuje wynagrodzenie za każdy dzień, w którym brał udział w pracach komisji.	W wysokości jednokrotnej diety całodobowej przysługującej pracownikowi z tytułu podróży służbowych na obszarze kraju
3.	Wyjazdy służbowe krajowe	Faktyczny zwrot kosztów przejazdu oraz za każdy dzień pobytu - dieta w wysokości jak za udział w posiedzeniu Komisji